

tès, com és habitual en català. El pronom *es*, doncs, no hi fa la funció impersonal sinó que és inherent del verb *permetre's*. I en el segon cas [32] es tracta d'una típica oració impersonal, és a dir, una passiva reflexa. La diferència entre les dues construccions es fa encara més

evident si les fem una mica més complexes:

[33] El president, com que mana ell, s'ho permet tot.

[34] En aquest país es permet tot.

No cal dir que considerariem totalment inadmissible l'omissió del pronom neutre en les oracions personals [31] i [33]:

[35] El president, com que mana ell, *es permet tot. ◆

Sobre la «sicalipsi», encara

ROSER LATORRE

Em refereixo, és clar, a l'article que l'amic Albert Jané, en el núm. 72 de LLENGUA NACIONAL, titulat «Sobre la *sicalipsi*». Tot llegint-lo –i com que també en porto uns quants a cada cama– vaig recordar haver sentit el mot en alguna conversa entre antics companys de feina. Confesso que no en vaig copsar mai el sentit; em semblava un argot divertit, però no n'endevinava la malícia. Després, doncs, d'haver llegit les interessants reflexions d'Albert Jané, amb tota una aportació literària, i de comprendre la seva estranyesa (la de l'autor de l'article, és clar) per no haver trobat la paraula en els nostres diccionaris, em vingué aquella febreta pròpia dels qui tenim el «vici» de consultar-ne algun de tant en tant. Per això vaig recórrer –admetent que els diccionaris catalans no entraven el mot– al *Breve diccionario etimológico de la lengua castellana*, de Joan Coromines, editat per l'Editorial Gredos. Les paraules *sicalipsi* i *sicalíptico* hi apareixen amb les definicions següents:

sicalíptico 'obsceno', 1902, creado para anunciar una obra pornográfica; probte. pensando en un cpt. del gr. *sykon* 'vulva' y *aleiptikós* 'lo que sirve para frotar o excitar'.

Deriv. *Sicalipsis*, formado con el abstracto correspondiente *àleipsis*.

El *Diccionario de uso del español*, de María Moliner, també recull aquests dos mots, amb una explicació etimològica que segueix la de Coromines.

Però voldria citar un altre diccionari, que actualment no tinc costum de consultar (em sembla que fou el primer que el meu pare va portar a casa) i que abans havia fet servir sovint, potser per les equivalències castellanques i franceses que conté. Em refereixo al diccionari conegut amb el nom de *Pallas* –de fet, el de la casa editora–, que fou redactat per Emili Vallès i editat en 1927.

Potser valia la pena, doncs, de provar sort. La consulta fou efectiva, i vet aquí com defineix aquells dos mots Emili Vallès:

sicalipsi f. Belleza artística de les obres enginyoses i gracioses de caràcter eròtic, de fons atrevit, forma elegant i fons suau. 2. **pornografía**.

sicalíptico, a. Relatiu a la sicalipsi.

Aclarits el significat i l'etimologia, encara ens podríem preguntar com va sorgir la creació d'uns mots tan especials, i com se n'escampà l'ús. Però bé, la intenció d'aquestes notes no és sinó que serveixin de complement a l'article, ja prou explícit, d'Albert Jané. ◆

